

Aurkibidea

HITZAURREA	XII
1 KONTABILITATEA ETA INFORMAZIOA	1
1.1 Sarrera	3
1.2 Enpresa eta jarduera ekonomikoa	4
1.3 Informazio ekonomiko-finantzarioaren beharra eta garrantzia	5
1.4 Kontabilitate-informazioaren betebeharrak, helburuak eta baliabideak	6
1.4.1 Kontabilitate-informazioaren betebeharrak	6
1.4.2 Helburuak	7
1.4.3 Baliabideak	7
1.4.4 Kontabilitate-plan orokorra	11
1.4.4.1 Egitura	11
1.4.4.2 Kontabilitatearen kontzeptu-esparrua	11
1.4.4.3 Erregistratzeko eta balioesteko arauak	12
1.4.4.4 Urteko kontuak	14
1.5 Etika eta kontabilitatea	14
1.6 Kontabilitate-informazioaren erabiltzaileak	15
2 ONDAREA ETA BALANTZEA	17
2.1 Sarrera	19
2.2 Ondarearen kontzeptua	20

2.2.1	Ondarea ikuspuntu juridikotik	20
2.2.2	Ondarea ikuspuntu ekonomikotik	20
2.2.3	Ondarea kontabilitate-ikuspuntutik	21
2.3	Balantzea	23
2.3.1	Antolamendua eta prestaketa	24
2.3.2	Oinarrizko eskema.	25
2.3.3	Elkarren segidako balantzeak	34
2.3.4	Elkarren segidako balantzeen teknikaren eragozpenak	38
3	KONTUAK, KONTU-SAIL BIKOITZA ETA KARGUAREN ETA ABONUAREN TEORIAK	39
3.1	Sarrera	41
3.2	Kontua, kontabilitateko egitateak islatzeko tresna gisa.	41
3.3	Kontuen egitura	44
3.4	Kontuen inguruko termino teknikoak	46
3.5	Kontuen sailkapena.	47
3.6	Kontu-sail biko metodoa	47
3.6.1	Jatorria	48
3.6.2	Funtsezko printzipioak.	48
4	ZIRKULAZIO EKONOMIKOARI ETA FINANTZARIOARI BURUZKO ZENBAIT NOZIO.	51
4.1	Sarrera	53
4.2	Ordainketa, gastu, kostu eta galera kontzeptuak	53
4.2.1	Kostua.	53
4.2.2	Gastua (zirkulazio ekonomikoa)	54
4.2.3	Ordainketa (zirkulazio finantzarioa)	55
4.2.4	Galera.	55
4.3	Sarrera, mozkin eta kobrantza kontzeptuak.	56
4.3.1	Sarrera (zirkulazio ekonomikoa)	56
4.3.2	Mozkina	57
4.3.3	Kobrantza (zirkulazio finantzarioa)	58
4.4	Emaitza kontzeptua.	59
4.5	Galdu-irabazien kontua	59
4.5.1	Prestatzeko alderdi esanguratsuenak.	60
4.5.2	Interpretatzeko alderdi esanguratsuenak.	61
4.6	Gastuak.	62
4.6.1	Kontzeptua	62

4.6.2	Saillkapena	62
4.6.3	Gastuaren kontabilitate-ezagutza	63
4.6.4	Elementu osagarriak eta kontabilizazioa	63
4.6.4.1	<i>Erosketak</i>	64
4.6.4.2	<i>Kanpoko zerbitzuak</i>	66
4.6.4.3	<i>Tributuak</i>	67
4.6.4.4	<i>Pertsonal-gastuak</i>	68
4.6.4.5	<i>Bestelako kudeaketa-gastuak</i>	70
4.6.4.6	<i>Finantza-gastuak</i>	71
4.6.4.7	<i>Aktibo ez-korronteetatik sortutako galerak eta ezohiko gastuak</i>	72
4.6.5	Sortzapen-printzipioa eta gastu arrunten periodifikatzea	74
4.7	Sarrerak	75
4.7.1	Kontzeptua	75
4.7.2	Saillkapena	75
4.7.3	Sarreraren kontabilitate-ezagutza	76
4.7.4	Elementu osagarriak eta kontabilizazioa	77
4.7.4.1	<i>Salgaien, ekoizpen propioen, zerbitzuen eta antzekoen salmentak</i>	78
4.7.4.2	<i>Enpresarentzat egindako lanak</i>	80
4.7.4.3	<i>Diru-laguntzak, dohaintzak eta legatuak</i>	81
4.7.4.4	<i>Aktibo ez-korronteetatik sortutako mozkinak eta ezohiko sarrerak</i>	81
4.7.5	Sortzapen-printzipioa eta sarrera arrunten periodifikazioa	83
4.8	Ondare garbira egotzitako gastuak eta sarrerak	84
4.8.1	Sarrera	84
4.8.2	Saillkapena	85
5	KONTABILITATEAREN EUSKARRI MATERIALAK ETA KONTABILITATE-PROZESUA	87
5.1	Sarrera	89
5.2	Nahitaezko liburuak	90
5.2.1	Sarrera	90
5.2.2	Nahitaezko liburuak merkataritza-legediaren arabera	90
5.2.3	Nahitaezko liburuak lege fiskalaren arabera	91
5.3	Enpresaburuaren kontabilitate-betebeharrak	93
5.3.1	Kontabilitate-liburuaren legeztatzea	93
5.3.2	Kontabilitate-eramailletza	94
5.3.3	Kontabilitate-liburuaren kontserbazioa	95
5.4	Kontabilitate-liburuaren froga-indarra	96
5.5	Liburu egunkaria	97
5.5.1	Kontzeptua eta lege-aginduak	97

5.5.2	Kontabilitateko egitateen sailkapen kronologikoa	98
5.5.3	Liburu egunkariaren egitura	99
5.5.4	Idazpenen erregistroa liburu egunkarian	99
5.6	Liburu nagusia	103
5.7	Saldo eta baturen egiaztapen-balantzea	104
5.8	Urteko kontu eta inbentarioak	108
5.9	Kontabilitate-prozesua.	109
5.10	Kontabilitate-zikloa. Izaera eta esanahia	110
5.11	Kontabilitatearen hasiera.	111
5.11.1	Inbentarioa	111
5.11.2	Ekitaldiaren hasiera	111
5.12	Kontabilitatearen garapena	112
5.13	Kontabilitatearen itxiera	113
5.13.1	Kontabilitateko erregularizazio-prozesua	113
5.13.2	Itxiera-idazpena	114
5.14	ARIKETA PRATIKOAK.	114
5.14.1	Ariketa praktikoa	114
5.14.2	Ariketa praktikoa	120
6	BALIO ERANTSIAREN GAINEKO ZERGA (BEZ) ETA MOZKINEN GAINEKO ZERGA	127
6.1	Balio erantsiaren gaineko zerga (BEZ)	129
6.1.1	Jasandako balio erantsiaren gaineko zerga (472)	129
6.1.2	Jasanarazitako balio erantsiaren gaineko zerga (477)	130
6.1.3	Balio erantsiaren gaineko zergaren likidazioa	132
6.2	Mozkinen gaineko zerga	135
6.2.1	Sarrera	135
6.2.2	Mozkinen gaineko zergaren kalkulua eta kontabilitate-tratamendua	136
7	IZAKINAK: KONTZEPTUA, BALIOESPENA ETA KONTABILITATE-TRATAMENDUA.	139
7.1	Kontzeptua	141
7.2	Jabetzari buruzko zenbait ohar	143
7.3	Balioespen-irizpideak.	145
7.3.1	Izakinen hasierako balioespena	145
7.3.1.1	<i>Eskuratze-prezioa</i>	<i>145</i>
7.3.1.2	<i>Ekoizpen-kostua</i>	<i>149</i>
7.3.1.3	<i>Zerbitzu-ematean izakinen kostua</i>	<i>149</i>

7.3.1.4	Ordaindu gabe eskuratuko izakinen balioespena	150
7.3.2	Izakinen geroko balioespena	153
7.3.3	Salmenta eta zerbitzu-emateen sarreren balioespen-araua	154
7.4	Biltegiko kontuen kontabilizazio-sistema motak	157
7.4.1	Sistema administratiboa	157
7.4.2	Sistema espekulatiboa	159
7.4.2.1	<i>Izakinen aldaketa: 61 eta 71 azpitaldeak</i>	<i>161</i>
7.4.3	Inbentario-zuzenketak	163
7.5	Irteerak balioesteko zenbait konbenio edo irizpide	172
7.5.1	Batez besteko prezio haztatu aldakorra	173
7.5.2	Batez besteko prezio haztatu bakarra edo globala	173
7.5.3	FIFO	174
7.5.4	Inbentarioan irteerak balioesteko irizpideen ariketa	175
7.6	Izakinen balio-narriadura	178
7.7	Ontziki eta bilgarrien kontabilitate-azterketa	181
7.7.1	Itzultzeko baldintzarekin emandako ontzikiak	182
7.7.2	Itzultzeko baldintzarekin jasotako ontzikiak	184
7.8	Izakinen balioespenerako zenbait kontzepturi buruzko hausnarketa	185
8	KOBRANTZA-ESKUBIDEAK	189
8.1	Sarrera	191
8.2	Kontzeptua eta sailkapena	191
8.3	Bezeroak eta beste zenbait kobrantza-eskubide	193
8.3.1	Kontzeptua eta mugimenduak	193
8.3.2	Kontuak	194
8.3.3	Bezeroen aurrerakina	195
8.4	Kobratzeko merkataritza-efektuak	196
8.4.1	Efektu aktiboen kobrantza-kudeaketa	196
8.4.2	Efektu aktiboen merkataritza-deskontua	196
8.4.3	Merkataritza-efektu ordaindugabeen kontabilitate-adierazpena	200
8.5	Kobrantza dudagarriko hartzekoak	201
8.5.1	Kobrantzarekiko inolako itxaropenik ez izatea	201
8.5.2	Kobratzeko itxaropena izatea	202
8.6	Ibilgetua besterentzeagatiko kobrantza-eskubideak	205
8.7	Sarreren aldizkakotasuna edo periodifikazioa	207
9	ORDAINKETA-OBLIGAZIOAK	209
9.1	Sarrera	211

9.2	Kontzeptua	211
9.3	Sailkapena	212
9.4	Hornitzaileak eta beste zenbait ordainketa-obligazio	214
9.4.1	Kontzeptua eta balorazioa	214
9.4.2	Kontuak	215
9.4.3	Hornitzaileei emandako aurrerakina	216
9.5	Balio nominalari erantsitako interesa	217
9.6	Ekitaldiaren bukaerako trafiko-eragiketagariko zorrak eta gastuen erregularizazio eta doikuntzak	218
9.6.1	Formalizatu gabeko eragiketen erregistroa	218
9.6.2	Kontuen birsailkapena	219
9.6.3	Gastuen aldizkakotasuna edo periodifikatzea	219
9.7	Kreditu-txartelekin egindako ordainketak	220
9.8	Zordunketa-txartelekin egindako ordainketak	222
9.9	Hartutako maileguak	222
9.9.1	Kontzeptua eta kontabilizazioa	222
9.9.2	Gastu-motak. Kontabilizazioa	224
9.10	Ibilgetua erosteagariko hartzekodunak	234
9.11	Fidantzak eta gordailuak	236
10	IBILGETU MATERIALA	239
10.1	Balorazioa	241
10.1.1	Eskuratze-prezioa	242
10.1.2	Produkzio- edo ekoizpen-kostua	243
10.1.3	Balorazioaren zenbait berezitasun	244
10.1.4	Trukeak	245
10.2	Ibilgetu materiala egoki funtzionatzeko moduan jarri ondorengo eragiketak	247
10.2.1	Berriztapena	247
10.2.2	Hobekuntza, berrikuntza, zabalkuntza	248
10.2.3	Konponketak eta kontserbazioa	248
10.3	Finantza-errentamenduan jasotako ibilgetu materialak	249
10.3.1	Definizioa	249
10.3.2	Leasing finantzarioa	251
10.3.3	Leasing operatiboa	257
10.3.4	Saltzea eta saldu ondoren finantza-errentamenduan hartzea	259
10.3.5	Lurren eta eraikinen errentamendua	263
10.4	Ibilgetu materialaren balio-galera eta amortizazioa	263

10.4.1	Balio-galera kontzeptua	263
10.4.2	Balio-galeraren arrazoiak	265
10.4.3	Amortizazio kontzeptua	266
10.4.4	Amortizazioaren erlatibotasuna	266
10.4.5	Amortizazioaren kalkulua	267
10.4.6	Amortizazio-metodoak	270
	10.4.6.1 Amortizazio lineala	270
	10.4.6.2 Jardueran oinarrituriko amortizazio-metodoak . . .	271
	10.4.6.3 Amortizazio proportzionala, zenbaki naturalen seriean	272
10.4.7	Amortizazioaren kontabilitate-tratamendua	273
10.4.8	Aktibo amortizagarriak	277
10.4.9	Amortizazio handiegia eta txikiegia	278
11	IBILGETU UKIEZINA	283
11.1	Kontzeptua eta ezaugarriak	285
11.2	Ikerketa eta garapena	286
11.3	Administrazio-emakida	294
11.4	Jabetza industrialia	295
11.5	Merkataritza-fondoa	296
11.6	Traspasatze-eskubideak	302
11.7	Aplikazio informatikoak	303
12	FINANTZA-INBERTSIOAK	305
12.1	Finantza-aktiboen kontzeptua eta motak	305
	12.1.1 Finantza-aktiboen kontzeptua	307
	12.1.2 Finantza-inbertsioen sailkapena	308
12.2	Kobratzeko mailegu eta partiden balioespena	314
12.3	Mugaegunera arte mantendutako inbertsioak	316
12.4	Negoziatzeko finantza-aktiboak	318
12.5	Bestelako finantza-aktiboak arrazoizko balioan, galdututako kontuan aldaketak eragiten dituztenean	323
12.6	Taldeko enpresen, talde anitzetako enpresen eta enpresa elkartuen ondarean egindako inbertsioak . .	323
12.7	Finantza-aktibo salgarriak	324
12.8	Finantza-inbertsioek sortutako interesak eta dibidenduak	326
12.9	Finantza-inbertsioen laburpen taula	327

12.10	Finantza-aktiboen birsailkapena	328
13	PASIBOKO HORNIDURAK	331
13.1	Pasiboko horniduren kontzeptua	333
13.2	Pasiboko horniduren kontabilizazioa	334
13.3	Pasiboko horniduren balioespena	334
13.4	Pasiboko horniduren isla	335
13.4.1	Zergetarako hornidura	336
13.4.2	Bestelako erantzukizunetarako hornidura	337
13.4.3	Ibilgetua eraisteko, erretiratzeko edo birgaitzeko hornidura.	338
13.4.4	Ingurumen-jardueretarako hornidura	340
13.4.5	Merkataritza-eragiketengatiko hornidura	341
14	EPE LUZEKO HARTZEKODUNAK	345
14.1	Kontzeptua	347
14.2	Sailkapena	347
14.3	Finantza-pasiboen balorazioa	349
14.4	Hartutako maileguak	350
14.5	Ibilgetua erosteagatiko hartzekodunak	350
14.6	Fidantzak eta gordailuak	351
15	ONDARE GARBIA	353
15.1	Sailkapena	355
15.2	Sarrera	357
15.3	Kapitala	357
15.3.1	Kontzeptua	357
15.3.2	Eraketa	358
15.3.3	Kapital-erakuntza motak	360
15.3.4	Kapital-zabalkuntza	360
15.3.4.1	<i>Lehentasunezko harpidetza-eskubidea</i>	361
15.3.4.2	<i>Jaulkipen-prima</i>	363
15.3.5	Kapital-murritzeta	365
15.3.6	Akzio propioak eskuratzea	365
15.4	Erreserbak	367
15.4.1	Erreserben jatorria	367
15.4.2	Erreserben aplikazioa	368
15.5	Aplikatu gabeko emaitzak	369

15.6 Diru-laguntzak, dohaintzak eta balio-aldaketen doikuntzak	370
15.6.1 Bazkideak edo jabeak ez diren hirugarrenek emandako diru-laguntzak, dohaintzak eta legatuak	370
15.6.1.1 Kontabilizazioa	370
15.6.1.2 Balorazioa	370
15.6.1.3 Emaitzetara egozteko irizpideak	371
15.6.2 Bazkideek edo jabeek emandako diru-laguntzak, dohaintzak eta legatuak	372
15.6.3 Erregistro-faseak	372
16 ONDARE GARBIAREN ALDAKETEN EGOERA-ORRIA ETA DIRU-FLUXUEN EGOERA-ORRIA	383
16.1 Sarrera	385
16.2 Ondare garbiaren aldaketen egoera-orria	385
16.3 Diru-fluxuen egoera-orria	388
17 ARIKETA PRAKTIKOAK	401
17.1 ANTOZIN	403
17.1.1 Antozin. Idazpenak	404
17.1.2 Antozin. Izakinen kalkulua	405
17.1.3 Antozin. Urteko kontuak	409
17.2 FORLAN	410
17.2.1 Forlan. Idazpenak	411
17.2.2 Forlan. Izakinen kalkulua	412
17.2.3 Forlan. Urteko kontuak	416
17.3 HOMONIMA	418
17.3.1 Idazpenak	418
17.3.2 Urteko kontuak	421
17.4 EZINSALDU	423
17.4.1 Idazpenak	424
17.4.2 Urteko kontuak	427
17.5 BETIBARDIN	429
17.5.1 Idazpenak	430
17.5.2 Urteko kontuak	434
17.6 IMA	436
17.6.1 Idazpenak	438
17.6.2 Urteko kontuak	444
17.7 SNAMEL	446
17.7.1 Snamel. Idazpenak	448

17.7.3 Snamel. Izakinen kalkulua	455
17.7.4 Snamel. Urteko kontuak	458
ERANSKINA.	461
20XXko ekitaldi-itxierako balantzea – Aktiboa	464
20XXko ekitaldi-itxierako balantzea – Ondare garbia eta pasiboa	467
20XXko ...n amaitutako ekitaldiari dagokion galdu-irabazien kontua	470
20XXko ...n amaitutako ekitaldiko ondare garbian izandako aldaketen egoera-orria	473
A) 20XXko ...n amaitutako ekitaldian kontabilizatutako sarrera eta gastuen egoera-orria	473
B) 20XXko ...n amaitutako ekitaldiko ondare garbian izandako aldaketa guztien egoera-orria.	474
20XXko ...n amaitutako ekitaldiko diru-fluxuen egoera-orria	476